

Jeg maa vist have udtalt mig ikke ganske tydeligt før, naar den højtærede Konseilspræsident har forstaaet mig saaledes, at jeg havde opgivet at stille Forslag om Sagens Standsning ved Nægtelse af Overgang til anden Behandling, fordi man ikke her vilde følge mig. Det, jeg i alt Fald *vilde* sige, var dette, at jeg havde opgivet det, fordi jeg gennem Folketingets Forhandlinger og paa andre Maader var kommet til Kundskab om, at mange af dem, der delte min bestemte Mening, at Grundlovsforslaget i og for sig var ubrugeligt, dog haabede gennem en Forhandling derom at kunne bringe nyttige Frugter frem. Har jeg ikke sagt det paa den Maade, saa var det min Mening at sige det saaledes, ikke, at jeg havde søgt her at faa Flertal og ikke havde kunnet faa det.

Der var meget at føje til endnu, men jeg skal holde mig til dette, da det kun er for en kort Bemærkning, jeg har faaet Ordet.

Brandes: Da det kan forudsættes, at Forslaget vil gaa i Udvalg, og da der kan blive foretaget enkelte Ændringer i Udvalget, vil jeg tillade mig at gøre opmærksom paa en ganske lille Ændring, som jeg tror burde føjes til Forslaget. Efter Forslaget vil jo Kvinder faa Valgret, det er i alt Fald givet, at hvis der overhovedet bliver nogen Forfatningsforandring, kan man være sikker paa, at Kvinder faar Valgret, det er jo alle Partier og Grupper enige om. Og jeg tror da, at der burde være en Tilføjelse om, at Mand og Hustru ikke maa sidde samtidig i Rigsdagen. Hvis Mand og Hustru lever i et saa harmonisk Ægteskab, som det næsten altid findes her i Danmark, vil man kun faa samme Stemme, paa een Gang baade i Bas og Diskant, og hvis der skulde være Uenighed i Ægteskabet, vilde det være urimeligt, at Rigsdagen skulde blive en Art Tumbleplads for denne ægteskabelige Uenighed og bidrage til, at Opløsningen blev større indenfor Ægteskabet. Derfor vil jeg henstille, om ikke det kommende Udvalg vil tage en saadan Ændring under velvillig Overvejelse, og om den ikke ogsaa kunde vinde Regeringens Tilslutning. Jeg tror, at det i og for sig ikke var urimeligt, om man vedtog en saadan Bestemmelse.

Der er faldet nogle ganske faa Bemærkninger til mig fra ærede Talere, som jeg vil tillade mig at besvare. Jeg skal begynde med at sige, at jeg deler den højtærede Konseilspræsidents Mening, at denne

Forhandling har været noget af en Skuffelse. Vi havde jo troet, at der fra Højres Side var fremkommet en positiv Antydning af, hvad Partiet vilde fordre. Her er i Virkeligheden fra de to Højregrupperes Side — man maa tage dem sammen, fordi de paa en vis Maade har virket sammen, i alt Fald med Hensyn til det Forfatningsudkast, som foreligger — egentlig fremkommet tre forskellige Standpunkter, saa vidt jeg forstaaer. Det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper), der var Højres første Ordfører i denne Sag, endte med at gaa ind paa en Forhandling om det af Regeringen forelagte Forslag. Det ærede 4de kongevalgte Medlem (Estrup) saa helst, at man afviste det straks, og hvis det ikke skete, var det ikke hans Skyld, men hans ældre Partifællers Skyld, thi det kan jo ikke nægtes, at han næsten er den mest ungdommelige af det Højre, i hvilket han har Sæde. Endelig mente jo den frikonservative Ordfører (Frijs), at Højre burde overtage Forhandlingen med Regeringen, medens han selv vilde trække sig ud af den. Jeg glæder mig over, at det ærede 4de kongevalgte Medlem har talt i Dag. Der er derved dog kommet en Mands Villie og en Mands Ord frem fra det gamle Højre i denne Forhandling. Det forekommer mig, at Højres Ordførers Foredrag ikke just kan kendetegnes ved disse Betegnelser. Jeg skal ellers ikke komme ind paa nogen Diskussion med det ærede 5te Medlem for 2den Kreds. Han sagde til mig, at han undrede sig over, at jeg kunde anbefale det kongevalgte Landsting, fordi jeg jo rimeligvis ikke selv fik Sæde i et Landsting, der blev valgt paa den Maade. Ja, det er jo en ret smaalig Betragtning af Forholdet til et Grundlovsforslag, det ærede Medlem der gør sig til Talsmand for. Jeg haaber ikke, at det ærede Medlem virkelig altid har det Standpunkt overfor Forslag, der forelægges her i Landstinget, at hvis han ikke selv har nogen Fordel deraf eller selv personligt faar Skade deraf, kan dette Forslag ikke være ham til Behag. For Resten tror jeg nu ikke, han har ganske Ret i den Opfattelse, jeg kan naturligvis ikke sige, om jeg vilde blive Medlem af et kommende kongevalgt Landsting, men om der ikke skulde kunne sættes en radikal Venstremand igennem i København, derom vil jeg foreløbig have en noget anden Opfattelse end det ærede Medlem. Jeg ved ikke, hvorfra han henter sin Vished derom.

Det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Frijs) har afgivet en Erklæring i Dag, som